

творение, едно „De profundis“ съ голѣмъ оркестъръ — е било напечатано преди заминаването му за Римъ. Въ Римъ и Неаполъ Х. ималъ възможност да се запознае отблизо съ италианското изкуство, и

Жакъ Халеви

да завърже връзки съ видни негови представители, — между които и състоящия тогава на върха на славата, Росини. Въ Италия той компонира малки вокални творби — канцонети и инструментални части отъ балети, 1822 се отбива въ Виена, дето ималъ случай да види Бетховена, и да получи отъ неговото творчество едно неотразимо впечатление. Следъ завръщането въ Парижъ, започватъ опититѣ му въ драматическа композиция — съ едноактката „Ревнивиятъ и недовѣрчивиятъ“, последвана отъ „Цигани“, „Пигмалионъ“ и „Двата павилиона“, — отъ които „Пигмалионъ“ бива приета 1827 въ Италианската опера, но, още презъ време на репетициитѣ, отеглена — поради интриги. Сжщата година бива представена въ „Театъръ Файдо“ комическата му едноактка „Занаятчията“, — но първия свой значителенъ успѣхъ отбелязва той едва въ „Дилетантътъ отъ Авиньонъ“ (1829 въ Комическата опера).

Следъ една редица комически опери и балети, 1835 последва неговото най-ценно творение — „Еврейка“, дадена въ Голѣмата опера съ много голѣмъ успѣхъ. Сериозното, пълно съ смѣлъ и страстенъ драматизъмъ, съдържание, богатството на музикалната изобретателност, съ разнообразието и изящството на ритъма, патосътъ на мелодията, и майсторската инструментация, правятъ отъ „Еврейка“ едно щастливо творение, което се е задържало и до днесъ на сцената. Майсторството на Х. въ областта на комическата опера се изиявява най-силно въ „Свѣтковицата“, дадена шесть месеца следъ „Еврейка“. — Блѣстящата звѣзда на Майербера е застъпила Халеви, и той е ималъ — съ следващитѣ си опери, незначителенъ успѣхъ: „Гвидо и Гиневра“, „Кипърската кралица“, „Мускетаритѣ на царицата“, „Феята на розитѣ“ (приказна опера), „Магесницата“, „Дамата Пика“, историческата опера „Карлъ VI“ и др., както и съ дветѣ недовършени посмъртни голѣми опери: „Ванина д'Орнано“ (довършена отъ Бизе) и „Ной“ или „Потопътъ“. 1827 Х. е билъ корепетиторъ въ Италианската опера, и учителъ по пѣние въ консерваторията, 1833 замѣстникъ на Фетистъ, а отъ 1829 е билъ майсторъ по пѣние въ „Голѣмата опера“, 1836 е членъ на французския Институтъ (на мѣстото на Райха), 1854 постояненъ секретаръ на „Академията на изкуствата“. Освенъ опери, Х. е писалъ: кантати, хорове, романси и пр., и е известенъ и като музикаленъ писателъ — съ редъ трудове върху органа и органиститъ, върху произхода на французската опера — ценни, както съ съдържанието си, тъй и съ умѣлото си изложение. Излѣзли сж отдѣлно и: „Спомени и портрети“ (1861) и „Последни спомени и портрети“ (1863), съдържащи сказки, които е държалъ като секретаръ на Академията — за починали нейни членове. Богатъ материалъ за живота и дейността на Х. съдържатъ „Мемуаритѣ“ (1862) на неговия братъ **Леонъ Х.**, който е билъ неговъ цененъ сътрудникъ, особено при преработване на текстовеъ на оперитѣ му.

Хале, Чарлсъ (Хале, Карлъ) — Hañé, Charles — значителенъ пианистъ и диригентъ, род. 11 апр. 1819 въ Ха-